

EICH AMSERLEN LANHAU

Mae amserlen lanhau yn ffordd ddefnyddiol o'ch helpu i lanhau'n rheolaidd yn effeithiol yn eich busnes.

BETH I'W WNEUD

Gallwch ddefnyddio'r amserlen lanhau sydd yn y dyddiadur er mwyn ysgrifennu sut ydych chi'n glanhau yn eich busnes.

Efallai fod gennych amserlen lanhau yn barod. Os felly, gallwch barhau i'w defnyddio, ond mae'n syniad da adolygu'r dull diogel hwn a'i gymharu â'ch amserlen i wneud yn siŵr ei bod yn cynnwys yr un pethau.

Mae'n bwysig ysgrifennu sut ydych chi'n glanhau er mwyn i chi ddangos beth ydych chi'n ei wneud. Mae hefyd yn ddefnyddiol i staff allu gweld sut y dylent lanhau pethau, felly efallai y byddwch am roi eich amserlen lanhau ar y wal.

PWYNT DIOGELWCH

Cerddwch drwy eich safle a llunio rhestr o bopeth sydd angen ei lanhau. Bydd hyn yn dibynnu ar beth ydych chi'n ei wneud yn eich busnes.

Dylid glanhau rhai eitemau yn amlach nag eraill a dylid diheintio rhai eitemau hefyd. Nid oes angen i chi ddiheintio popeth – canolbwyntiwch ar yr eitemau hynny sy'n dod i gysylltiad â bwyd (yn enwedig os nad yw'r bwyd wedi'i lapio) ac eitemau a gaiff eu cyffwrdd yn aml fel dolenni drysau.

Bydd angen i chi hefyd lanhau a diheintio arwynebau neu eitemau y mae cig, dofednod, pysgod, wyau amrwd a llysiau heb eu golchi wedi dod i gysylltiad â nhw, neu os oes hylifau wedi gollwng ohonynt neu eu deunydd pecynnu.

Bydd gan rai offer arbenigol gyfarwyddiadau ar ddatgymalu a glanhau y dylech eu dilyn e.e. sleiswyr cig.

Edrychwch ar y dudalen nesaf i gael gwybodaeth am dermau glanhau.

SUT YDYCH CHI'N GWNEUD HYN?

Gallai fod yn ddefnyddiol i chi ddarllen yr enghreifftiau a ganlyn:

Eitemau sy'n dod i gysylltiad â bwyd

- Arwynebau gwaith a byrddau torri
- Cadachau a dillad gwaith y gellir eu hailddefnyddio
- Hambyrddau arddangos bwyd
- Offer e.e. cyllyll, gefeiliau (*tongs*) gweini, peiriannau hufen iâ meddal, prôb tymheredd

Eitemau a gaiff eu cyffwrdd yn aml

- Biniau sbwriel, coesau brwshys a mopiau
- Dolenni drysau, tapiau, tiliau arian, cloriannau, switshis a botymau
- Ffonau

Eitemau eraill

- Mannau talu/tiliau arian
- Arwynebau cownteri
- Silffoedd
- Lloriau, waliau, nenfydau
- Offer storio ac arddangos bwydydd wedi'u hoeri a'u rhewi (gall fod angen eu dadmer)
- Ardaloedd storio
- Ardaloedd gwastraff a draeniau
- Ardaloedd staff gan gynnwys toiledau
- Sinciau a pheiriannau sebon
- Offer gyda rhannau sy'n symud e.e. peiriannau coffi

Ar gyfer pob eitem, neu grŵp o eitemau, ysgrifennwch beth ydych chi'n ei wneud ar eich amserlen lanhau.

Dylech gynnwys y manylion hyn:

- Sut ydych chi'n glanhau'r eitem(au)
- Pa gemegion ydych chi'n eu defnyddio a sut i'w defnyddio
- Pa offer ydych chi'n ei ddefnyddio
- Pa mor aml ydych chi'n glanhau'r eitem(au)

Dylech fwrw golwg dros eich amserlen yn rheolaidd a sicrhau bod yr holl waith glanhau yn cael ei wneud yn gywir.

Dylech hyfforddi staff ar yr amserlen lanhau er mwyn iddynt wybod beth sy'n rhaid iddynt ei wneud, a phryd. Goruchwyliwch y gwaith glanhau.

ENGHRAIFFT O AMSERLEN LANHAU

Eitem	Pa mor aml ydych chi'n glanhau'r eitem?					Mesurau diogelu e.e. gwisgo menig neu sbectol ddiogelwch	Dull glanhau
	Ar ôl ei ddefnyddio	Bob dydd	Bob wythnos	Bob mis	Arall – rhowch fanylion		
Lloriau		X					- Brwsio'r llawr, gan gynnwys o dan unrhyw offer, er mwyn cael gwared ar unrhyw faw amlwg. - Glanhau'r llawr yn drylwyr gan ddefnyddio mop a bwced a dŵr poeth â sebon (glanedydd wedi'i wanhau yn ôl cyfarwyddiadau'r gwneuthurwr).
Storfa oer			X			Gwisgo menig	- Tynnu'r holl gynhyrchion allan. - Glanhau'r arwynebau gan ddefnyddio dŵr poeth â sebon neu gynnwch glanhau addas (e.e. glanweithydd) wedi'i wanhau yn ôl cyfarwyddiadau'r gwneuthurwr. Cofiwch gynnwys y drws, arwynebau y tu allan a seliau'r oergell. - Sychu gyda chadach sych, glân (un tafladwy yn ddelfrydol) neu rinsio. - Defnyddio diheintydd (e.e. glanweithydd) wedi'i wanhau yn ôl cyfarwyddiadau'r gweithgynhyrchwr a'i adael i sefyll am yr amser cyswllt gofynnol. Cofiwch gynnwys y drws, unrhyw ddolenni, arwynebau'r tu allan a seliau'r oergell. - Sychu gyda chadach sych, glân (un tafladwy yn ddelfrydol) neu rinsio. - Ar ôl i'r arwynebau sychu, rhoi'r cynhyrchion bwyd yn ôl, gan roi'r rhai hynny gyda'r dyddiad 'defnyddio erbyn' agosaf yn y blaen.
Silffoedd nwyddau sych				X		Gwisgo menig	- Tynnu'r holl gynhyrchion allan. - Glanhau'r arwynebau gan ddefnyddio dŵr poeth â sebon neu gynnwch glanhau addas (e.e. glanweithydd) wedi'i wanhau yn ôl cyfarwyddiadau'r gwneuthurwr. - Sychu gyda chadach sych, glân (un tafladwy yn ddelfrydol) neu rinsio. - Defnyddio diheintydd (e.e. glanweithydd) wedi'i wanhau yn ôl cyfarwyddiadau'r gweithgynhyrchwr a'i adael i sefyll am yr amser cyswllt gofynnol. - Sychu gyda chadach sych, glân (un tafladwy yn ddelfrydol) neu rinsio. - Ar ôl i'r arwynebau sychu, rhoi'r cynhyrchion bwyd yn ôl, gan roi'r rhai hynny gyda'r dyddiad 'defnyddio erbyn' agosaf yn y blaen.
Arwyneb gwaith	X					Gwisgo menig	- Rhowch y cynhyrchion o'r neilltu. - Glanhau'r arwyneb gan ddefnyddio dŵr poeth â sebon neu gynnwch glanhau addas (e.e. glanweithydd) wedi'i wanhau yn ôl cyfarwyddiadau'r gwneuthurwr. - Sychu gyda chadach sych, glân (un tafladwy yn ddelfrydol) neu rinsio. - Defnyddio diheintydd (e.e. glanweithydd) wedi'i wanhau yn ôl cyfarwyddiadau'r gweithgynhyrchwr a'i adael i sefyll am yr amser cyswllt gofynnol. - Sychu gyda chadach sych, glân (un tafladwy yn ddelfrydol) neu rinsio. Gwnewch yn siŵr bod yr arwyneb yn sych cyn ei ddefnyddio eto.

TERMAU GLANHAU

Glanedydd (*detergent*)

Cemegyn (e.e. hylif golchi llestri) a ddefnyddir i gael gwared ar sailm, baw a bwyd. Caiff ei ddefnyddio i lanhau'n gyffredinol.

Diheintydd

Cemegyn sy'n lladd bacteria. Sicrhewch nad oes unrhyw sailm, baw na bwyd ar yr arwynebau cyn i chi ddefnyddio diheintydd.

Glanweithydd (*sanitiser*)

Cynnwch dau mewn un sy'n gweithio fel glanedydd a diheintydd. Os ydych yn defnyddio hylif glanhau, sicrhewch eich bod yn ei ddefnyddio i lanhau a chael gwared ar sailm yn gyntaf, ac yna i ddiheintio. Dilynwch gyfarwyddiadau'r gwneuthurwr bob amser.

Safonau BS EN

Dylai diheintyddion a glanweithydd fodloni naill ai safon BS EN 13697 neu safon BS EN 1276.

Cyfradd wanhau

Mae'r rhan fwyaf o'r cemegion glanhau yn grynodedig, felly bydd angen i chi ychwanegu dŵr i'w gwanhau cyn eu defnyddio. Mae'n bwysig eich bod yn dilyn cyfarwyddiadau'r gwneuthurwr i gael gwybod faint o ddŵr i'w ddefnyddio gyda'r cemegyn. Hon yw'r 'gyfradd wanhau'. Os na fyddwch yn ychwanegu digon o ddŵr, neu os byddwch yn ychwanegu gormod, efallai na fydd y cemegyn glanhau yn gweithio'n effeithiol.

Amser cyswllt

Dyma pa mor hir y mae angen i gemegyn glanhau gael ei adael ar yr eitem yr ydych yn ei glanhau. Mae'n bwysig eich bod yn dilyn cyfarwyddiadau'r gwneuthurwr ar amser cyswllt er mwyn i'r cemegyn weithio'n effeithiol.